

I arbetet med nya Kvarteret Caroli har beläggningen i natursten varit helt avgörande för att hitta fram till rätt känsla av öppenhet och flöde mellan ute och inne.

Fritt

flöde

Ett sammanhängande golv i natursten, som öppnar upp inomhusmiljön och binder den samman med utomhusmiljön. Caroli City har blivit Kvarteret Caroli och fått en beläggning som återuppväckt en hel stadsdel.

TEXT **PETER WILLEBRAND**

Caroli, S:t Kvärgatan, huvudingången med sinusplattor. Med hjälp av stenarnas nyanser skiftar färgtonerna i vad som förefaller vara ett slumpmässigt mönster – men skenet bedrar. Varje sten är littererad.

STENFAKTA

Golv Beläggning med utgångspunkt i Malmös beläggning i modulerna 30 x 30, 60 x 60, 120 x 120. De olika modulerna anpassas efter användning av exempelvis bilar, medan färgtonerna används för att frambringa stämning i de enskilda platserna. Mönstret är unikt designat för Caroli köpcentrum både inomhus och utomhus och skapar därmed ett sammanhang mellan det invändiga och utvändiga.

När Caroli City byggdes vid Gamla staden i Malmö i skiftet mellan 1960- och 1970-tal var Hugo Åberg stadens stora byggmästare. Goda kontakter med de styrande socialdemokraterna gav honom en särställning.

Åberg ligger även bakom Kronprinsen, Malmös högsta skyskrapa fram till Turning Torso byggdes. Byggandet av Caroli City var ett omfattande och omdiskuterat ingrepp i stadsbilden runt Caroli kyrka. Hela kvarter revs i vad som många i dag anser vara det mest misslyckade byggprojektet i Malmös moderna historia.

Vid den officiella invigningen av Caroli City 1973 fanns Hugo Åberg inte med. Han hade omkommit i en bilolycka redan 1969.

I september 2013, nästan på dagen 40 år senare, invigdes ett ombyggt Caroli.

CAROLI HADE FÖRE renoveringen hunnit bli rejält nedgången. Det färdiga resultatet bygger på danska arkitektkontoret Schmidt Hammer Lassens förslag *Sleeping beauty*, som utsågs till vinnare i den arkitekttävling som Profi och Malmö stad anordnade redan 2008. Förslaget var ett sambete med danska landskapsarkitektfirman Kragh & Berglund, där Jonas P. Berglund är en av grundarna.

– Caroli hade, som många andra shoppingcenter, en traditionell och

sluten struktur. Kort sagt: en inåtvänd galleria. Vårt vinnande förslag gick ut att bryta upp strukturen och i stället arbeta med ett gatuförlopp genom hela komplexet. Landskapet utanför skulle ta vid direkt och fortsätta från fasad till fasad i kvarteret, säger han.

Den vinnande grundidén var att låta nya torg och mötesplatser uppstå i flödet.

– Målsättningen var att skapa så många offentliga rum som möjligt, även på privat mark, och att åstadkomma en känsla av innergård i en äldre kvartersstruktur, säger Jonas P. Berglund.

I DET URSPRUNGLIGA förslaget öppnades även taket upp för att förstärka känslan.

– Men det kunde vi inte genomföra, bland annat på grund av energimässiga skäl och ett för krävande underhåll. I stället har vi sett till att så mycket dagsljus som möjligt bryter in.

Jonas P. Berglund understryker att beläggningen i natursten varit helt avgörande för att hitta tillbaka till både känslan och den äldre kvartersstrukturen. Man har arbetat med fyra olika typer av belägg: Blå Rönne, Mörk Roriz, Ljus Granja och Ljus Pedra.

– Vi ville åstadkomma ett flytande förlopp med hjälp av väldigt ljusa och väldigt mörka plattor. Den mörkaste stenen är till exempel Blå Rönne medan

Pedran är mycket ljus, nästan som granit. Beläggningen har gjorts i Malmö stads moduler för smågatsten, 30 x 30, 60 x 60 och 120 x 120.

– Det ska smälta in i omgivningen.

Vi har använt flammad sten både ute och inne. Stenen inomhus frostades en aning för att stänga porerna, men inte så mycket att den blev blank. Stenarna ska framför allt påminna om varandra, oavsett om de är inne eller ute. Och det gör de också. Vi är jättenöjda med slutresultatet, säger Jonas P. Berglund.

Totalt har 10 000 kvadratmeter belagts. Med hjälp av stenarnas nyanser skiftar färgtonerna i vad som förefaller vara ett slumpmässigt mönster. Men det har varit ett arbete som krävt detaljskärpa.

– Varje sten är littererad, just för att försöka åstadkomma känslan av slumpmässighet, säger Jonas P. Berglund.

REAKTIONERNA FRÅN allmänheten har varit positiva. Stadsdelen har fått vad Jonas P. Berglund kallar en "revival" med nya hyresgäster, butiker och restauranger.

– Det har också varit väldigt roligt att få arbeta med beställare som varit så kvalitetsmedvetna genom hela projektet. Det signalerar en vilja som drar med sig andra. En relativt sett dyrare beläggning betalar sig alltså i slutändan. Det bevisar det här projektet. ■